

Role paracetamolu v léčbě symptomů chřipky a nachlazení

Robert Jirásek,
Edukafarm, Praha

Chřipka (influenza) a nachlazení („common cold“) patří k onemocněním s typicky sezónním výskytem. Liší se progresí nástupu příznaků, jejich intenzitou či charakterem a dobou nutnou k rekonvalescenci, přičemž lze vysledovat trend řešit obě nozologické jednotky samoléčením.

Chřipka je virová, vysoce nakažlivá choroba s inkubační dobou 0,5–3 dny, přenosná vzdušným aerosolem nebo kontaktem s hladkými povrchy a následnou transmisí kontaminovanými rukama do nosu nebo úst, s epidemickým až pandemickým šířením. Obvykle propuká náhle z pocitu plného zdraví, bývá provázená febrilií (až 40°C), třesavkou, myalgii, artralgií, cefaleou, bolestí na hrudníku, úporným neproduktivním kašlem, schváceností a nezřídka nauzeou, zvracením nebo průjmem, avšak bez vodnaté sekrece z nosu. Běžná dospělá populace se s chřipkou vyrovná během 5 – 7 dnů; riziková je pro staré, kachektické a transplantované pacienty a jedince s komorbiditami, neboť ty může fatálně ohrozit komplikacemi – pneumonií a endokarditidou. Řádná rekonvalescence trvá 2 – 3 týdny.

Nachlazením rozumíme benigní syndrom s pozvolným několikadenním rozvojem symptomů (rýma, bolesti v krku, chraptot, únava, slzení očí, u dětí subfebrilie až horečka), vyvolaný nej-

častěji rhinoviry, trvající cca 3 - 5 dnů. Potřeba rekonvalescence je individuální. K možným komplikacím řadíme sinusitidu, otitidu a bronchitidu.

Ze zkušeností vyplynulo, že 65% nemocných v léčbě příznaků chřipky a nachlazení preferuje multisymptomatické přípravky.¹ Jedním z nich je **Coldrex horký nápoj** s novou příchutí „citron s medem“. Obsahuje paracetamol (tlumí bolest a snižuje horečku), fenylefryn (dekongesce nosní sliznice) a kyselinu askorbovou (imunostimulans).

Paracetamol (syn. acetaminofen) je metabolitem fenacetinu, v terapeutických dávkách bez škodlivého vlivu na ledvinový a jaterní parenchym. Do terapie byl zaveden zásluhou chemiků Flinna a Brodieho a firmy Sterling-Winthrop r. 1953.² Patří k nejužívanějším analgetikům-antipyretikům.³ Rychle se vstřebává z trávicího traktu a maximálních hladin v plazmě dosahuje již za 30 – 60 min.⁴ Častým jevem je jeho poddávkování a přehnané obavy z hepatotoxicity. Analgeticky účinná dáv-

ka se u dospělého člověka pohybuje podle tělesné váhy mezi 750-1000 mg s minimálně čtyřhodinovým intervalem opakování.^{5,6}

Kromě vyvážené stravy s dostatkem vitamínu C, vhodné životosprávy a minimalizace stresové zátěže je účinnou profylaxií chřipky též jednorázová **protivirová respirační maska ACTI PROTECT** zachycující viry po dobu až 24 hodin. Díky ochranné vrstvě virucoatu tato rouška prokazatelně usmrcuje až 99,99% virů typu H1N1 a efektivně chrání i před dalšími typy chřipkových virů.

Literatura

1. Fendrich Z, Višňovský P, Kotal P. Samoterapie symptomů nemoci z nachlazení. *Čes Slov Farmacie* 1998;47:206-210.
2. Stone T, Darlington G. *Léky, drogy, jedy*. Praha: Academia, 2003.
3. Hynie S. *Základy farmakologie*. Praha: Triton, 1999.
4. Trnavský K. *Příručka farmakoterapie revmatických chorob*. Praha: Grada Avicenum, 1994.
5. Kršiak M. *Současná a perspektivní farmakoterapie bolesti*. *Sanquis* 2005;5:18-20.
6. Kršiak M. *K problematice analgetik*. *Slovakofarma revue* 2001;11:76-77.